

IMPACTE DE LA COVID-19 A LES ENTITATS DE BARCELONA

INFORME SEGONA ENQUESTA

Març 2021

Espai Torre Jussana – Serveis per a Associacions

Av. Cardenal Vidal i Barraquer, 30 | 08035 Barcelona
Tel. 932 564 118

bcn.cat/tjussana
facebook.com/torrejussana
twitter.com/tjussana

**IMPACTE DE LA COVID-19 A LES ENTITATS DE BARCELONA
INFORME SEGONA ENQUESTA - Març 2021**

Fund. Francesc Ferrer i Guàrdia

Hungria Panadero - Coordinació
Josep Mañé – Redacció
Oriol Alonso – Explotació i Anàlisi Estadística

Torre Jussana

Carles Viñas – Coordinació
Joan Vilaplana – Comunicació
Anna Giménez – Infografies complementàries

1 | INTRODUCCIÓ

Ens trobem en un període que es podria qualificar d'assimilació i adaptació a la crisi sanitària, social i econòmica generada per la pandèmia de la Covid-19 just ara fa un any. En [l'informe](#) publicat des de l'Espai Torre Jussana el maig del 2020 s'apuntava detalladament l'impacte, les preocupacions i necessitats de les entitats de Barcelona durant els primers mesos d'aquesta crisi global, i ara és moment de fer balanç d'aquest procés llarg i, també, de mirar cap al futur. En aquesta ocasió hem comptant amb la [Fund. Francesc Ferrer i Guàrdia](#) per a l'elaboració del qüestionari, l'anàlisi de dades i l'elaboració del informe.

En l'actual document, prenem el relleu de la valuosíssima informació recollida entre l'abril i el maig del 2020, en aquesta ocasió amb la voluntat de determinar quina és la situació actual de les entitats, quines mesures han hagut d'adoptar, com s'han adaptat a les restriccions de mobilitat i en les trobades socials, quins han estat els canals d'informació, quina és la seva valoració de les mesures preses per part de les administracions i quina ha estat l'adequació que han realitzat del seu funcionament i activitat a aquesta etapa. Cal mencionar que el període d'elaboració de l'enquesta va coincidir amb la segona onada de la pandèmia, amb la qual cosa es retornava a una sensació de normalitat relativa (malgrat el manteniment d'importants restriccions en la mobilitat, l'activitat econòmica i les limitacions horàries) fet que ha pogut incidir en algunes de les respostes facilitades per les entitats i que segurament, en el moment de redactar aquest informe (entre gener i febrer del 2021, en plena tercera onada) serien diferents. Aquest fet remarca la importància de mantenir un sondeig i una recollida d'informació regulars sobre la realitat del teixit associatiu barceloní.

Per altra banda, en aquest document es vol també començar a apuntar quines són les visions de les entitats sobre els escenaris posteriors a la crisi sanitària, i les noves dinàmiques i lògiques de funcionament que han adquirit durant aquest període i que poden esdevenir d'utilitat per a millorar el funcionament del teixit associatiu en els contextos posteriors a la pandèmia .

En les pàgines següents es desenvolupa l'anàlisi dels resultats obtinguts en l'enquesta realitzada de manera telemàtica per les entitats de Barcelona entre el **10 de novembre i el 10 de desembre de l'any 2020**. Aquesta anàlisi ha estat estructurat a través de diversos blocs temàtics, que han permès obtenir una visió multidimensional de la situació i funcionament de les entitats durant el període d'estudi.

Esquema 1. Conceptes analitzats en la recerca

Perfil de les entitats	• Forma jurídica • Àmbit sectorial • Àmbit territorial
Situació actual	• Avaluació de la realitat de l'entitat en relació al període anterior a la pandèmia
Tipologia d'activitats	• Tipus d'activitat i variacions en relació al període anterior a la pandèmia • Digitalització de l'activitat
Economia	• Inversió per a la digitalització • Actuacions i mesures econòmiques aplicades durant el període de crisi
Perspectives de futur	• Evolució de l'entitat amb posterioritat a la crisi • Demandes de suport a Torre Jussana

L'enquesta ha obtingut un total de **394 respostes**, de les quals 379 són vàlides. La majoria provinents d'associacions (67%), però amb presència també de fundacions (9%), clubs esportius (7%) o federacions/confederacions (8%), entre altres formes jurídiques que es recullen més detalladament a l'Annex 1. Volem agrair la seva participació en l'estudi a totes les entitats que han respost.

Cal valorar positivament la participació i la implicació per part de les entitats a l'hora de donar resposta al qüestionari. Tenint en compte que es tracta de la segona enquesta que proposem a les entitats en un període de sis mesos i que es va realitzar novament de manera exclusiva per mitjans telemàtics, **el fet de recollir gairebé 400 respostes ratifica el posicionament de Torre Jussana com a agent referent en el sector pel que fa a la realització d'accions i projectes per millorar i potenciar el funcionament de les associacions i el seu impacte.** Conèixer i entendre la realitat de les entitats de Barcelona (quines són les seves necessitats, problemàtiques i expectatives de futur) ens ajuda a poder determinar millor les nostres accions i també ajuda a d'altres agents.

2 | OBJECTIUS, METODOLOGIA I FASES DE TREBALL

2.1. Objectius

En aquest estudi s'ha volgut determinar quines han estat les conseqüències de la Covid-19 en el funcionament de les entitats de Barcelona, com aquestes s'han anat adaptant i quines són les principals necessitats i reptes de futur. D'aquesta manera, fem seguiment dels resultats de l'enquesta realitzada entre els mesos d'abril i maig del 2020, adequant el qüestionari al període posterior al confinament. De manera específica, els objectius plantejats són els següents:

- Conèixer quina és l'actual situació de les entitats i quines són les seves perspectives de futur.
- Conèixer l'impacte en les activitats ordinàries de les entitats no lucratives i el nivell d'adaptació d'aquestes al període posterior al confinament.
- Conèixer els possibles canvis produïts en la relació de l'entitat en relació a les persones associades, voluntàries, usuàries, treballadores remunerades, etc.
- Conèixer l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació (eines digitals). Determinar les inversions econòmiques realitzades per a la digitalització de determinats aspectes de l'entitat.
- Conèixer les principals preocupacions de les entitats arrel de la pandèmia, quines són les seves necessitats i quines preveuen que siguin a curt-mig termini.
- Oferir la informació als diversos agents associatius, centres de recerca i àrees de l'Ajuntament de Barcelona perquè en puguin fer noves explotacions i reflexions.
- De manera similar, dotar de coneixements empírics sobre la realitat de les entitats a les diferents administracions que poden recolzar-les en la seva activitat.

2.2. Metodologia

• Metodologia quantitativa

Realització d'un qüestionari en format electrònic obert a totes les entitats no lucratives amb seu a la ciutat de Barcelona (associacions, federacions, fundacions, cooperatives sense ànim de lucre, col·legis professionals, gremis, etc.). Les dades s'han recollit utilitzant software lliure (*Limesurvey*) i han estat analitzades a través de tècniques d'estadística descriptiva, també amb software lliure (*R*).

S'ha realitzat una anàlisi comparativa amb les dades de l'enquesta de la 1a ronda (recollides entre el mes d'abril i maig del 2020) quan les preguntes ho han permès i s'han analitzat les respostes integrant l'anàlisi segons districtes, àmbits sectorials i territorials d'actuacions i entitats de base/resta entitats.

• Qüestionari breu

Si bé l'interès per analitzar l'impacte en les entitats abastava molts aspectes, s'ha configurat un qüestionari relativament breu (15 minuts), per tal de facilitar la rapidesa en la resposta. La majoria de preguntes eren tancades, utilitzant també preguntes amb graduació de resposta (Escala Likert). Per tal de complementar i detallar les preguntes sobre preocupacions i necessitats, també s'han realitzat dues preguntes obertes.

• Univers, mostra i marge d'error

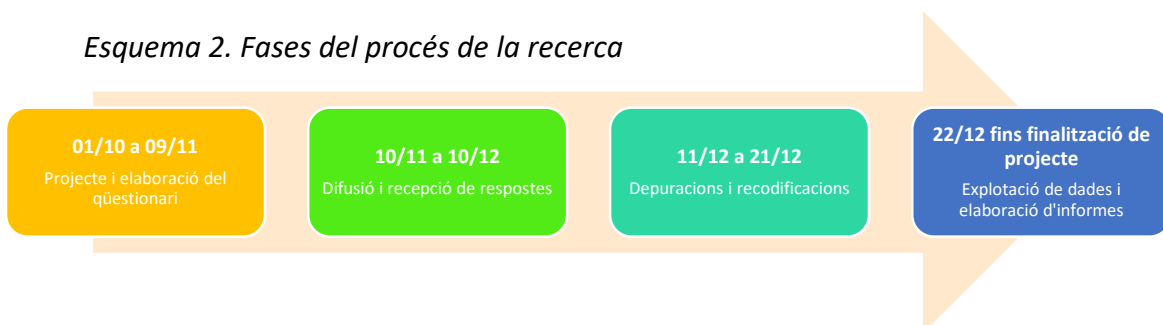
El volum de respostes obtingudes permeten a la recerca oferir un gran grau de fiabilitat estadística. Així, atenent com a Univers a les entitats i col·lectius registrats en el [Fitxer General d'Entitats Ciutadanes](#) (FGEC) de l'Ajuntament de Barcelona a data del 10 d'octubre de 2020 (5.428 registres)¹, les **379 respostes vàlides** donen un **marge d'error del $\pm 4,76\%$** per a les anàlisis simples (sense encreuaments) en un entorn de màxima indeterminació ($p=q=0,5$) i 95% de confiança.

S'ha dut a terme una elevació de la mostra fins assolir els valors poblacionals (del FGEC). Aquesta elevació ha tingut en compte la variable districte i, per tant, s'han aplicat diferents pesos a cada districte. De mitjana totes les entitats s'han elevat per un factor de 13,14, tot i que algunes entitats de districtes com Horta-Guinardó o Sant Matí s'han elevat per factors de 9,0 i 16,1 respectivament, atès que estaven infrarepresentats o sobrerepresentats. A la taula recollida en l'Annex 2, es compara la població real d'entitats amb la mostra realitzada per aquest estudi.

2.3. Etapes de treball

Les entitats han comptat amb un mes per a respondre el qüestionari digital, entre el 10 de novembre i el 10 de desembre del 2020. Una vegada tancat aquest període, s'ha iniciat el tractament de les dades recollides, amb un període de depuració i recodificació iniciat en el moment de tancar la recollida de respostes i durant 10 dies, fins al 21 de desembre. Finalment, aquestes dades han estat recollides i analitzades en el període d'exploració de dades i elaboració d'informes.

Esquema 2. Fases del procés de la recerca

¹ Segons l'Estudi [Panoràmic 2017](#) a la ciutat hi ha 5350 entitats.

3 | SITUACIÓ ACTUAL DE LES ENTITATS

3.1. Situació actual segons nivell d'activitat

Com és sabut les associacions i altres entitats de la ciutat han patit un **impacte destacable a causa de la pandèmia del Covid-19**. En la majoria de casos, es percep una reducció de l'activitat de les entitats en relació amb el període anterior a la crisi sanitària, si bé, com veurem a continuació, aquest impacte no s'ha produït de manera homogènia en el conjunt de les entitats de la ciutat.

Taula 1. Situació actual de l'entitat segons nivell d'activitat (%)

	Total
S'ha dissolt o està en vies de dissolució	0,30
Està aturada o gairebé aturada temporalment	15,95
Està activa sense arribar als nivells d'abans de la pandèmia	56,30
Està activa als mateixos nivells que abans de la pandèmia	16,57
Està activa i amb major volum que abans de la pandèmia	10,88
Total general	100,00

La Taula 1 ens mostra que **més d'un 72% de les entitats ha reduït la seva activitat** en relació al període anterior a la pandèmia: 56% actives amb menys activitat, i un 16% es troba aturada o gairebé aturada (16%). Per altra banda, **un 26 % de les entitats mantenen o han incrementat els nivells i volums d'activitats**, al voltant d'un 17% de les entitats manifesta mantenir els mateixos nivells d'activitat, i un 11% l'ha incrementada.

Taula 2. Situació de l'entitat en els períodes 9-21 d'abril i 22 d'abril-3 de maig del 2020 (%)

	9-21 Abril	22 Abril - 3 maig	Total
De manera temporal s'ha aturat totalment el dia a dia de l'entitat	28,09	43,24	32,23
Ha disminuït substancialment	39,42	35,59	38,38
Segueix més o menys igual	18,10	13,51	16,85
Ha augmentat la nostra tasca	14,38	7,66	12,55
Total general	100,00	100,00	100,00

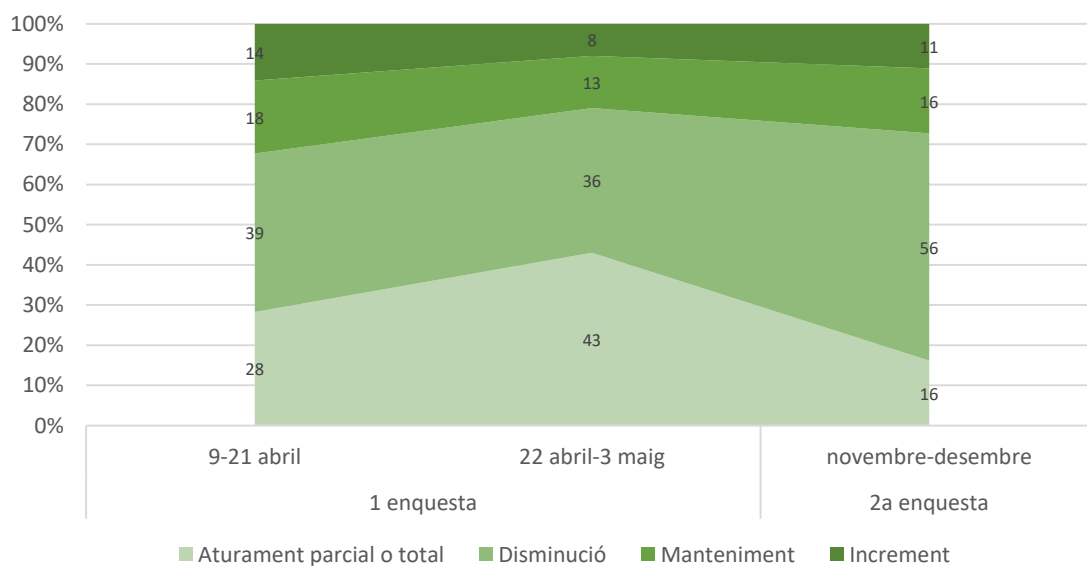
Si es realitza un exercici **comparatiu** amb el primer estudi realitzat², s'observa que entre el 9 i el 21 d'abril el 28% de les entitats estaven aturades totalment de manera temporal, una xifra que

² Les categories de resposta no coincideixen entre la primera i segona enquesta però són extrapolables: (1a enquesta): "De manera temporal s'ha aturat totalment el dia a dia de l'entitat" s'associa amb (2a enquesta): "S'ha dissolt o està en vies de dissolució" i "Està aturada o gairebé aturada temporalment". Cal tenir en consideració que la mostra entre les dues enquestes canvia, tant pel que fa a la quantitat d'entitats participants com per quines entitats han participat, així com el context, les mesures de confinament són diferents en cada enquesta i per tant té un efecte sobre les situacions de les entitats.

s'eleva fins al 43% durant el 22 d'abril i el 3 de maig. **Com hem vist, aquesta xifra ha baixat en l'actual informe fins al 16%.**

També cal esmentar que les entitats que podien mantenir la seva activitat, si bé reduïda, eren el 39% durant el període 9-21 d'abril i el 36% en el període 22 d'abril-3 de maig. Les dades de finals del 2020 ens indiquen que **aquesta proporció s'ha incrementat fins al 56%**. Es pot observar, per tant, **un progressiu retorn als nivells anteriors a la crisi, pel que fa al desenvolupament de l'activitat**, si bé cal indicar que les categories que fan referència a una situació similar al període anterior de la pandèmia o a un increment de l'activitat no semblen haver experimentat una modificació substancial en el període analitzat.

Gràfic 1: Evolució de l'estat de l'entitat en les diferents enquestes (%)

Les entitats dels diversos **districtes de la ciutat** presenten algunes diferències en relació al manteniment de la seva activitat. Als districtes de Sants-Montjuïc, Les Corts i Sant Andreu és on s'observa una major proporció d'entitats amb l'activitat aturada o gairebé aturada (al voltant d'un 30% de les entitats). En fer referència a les entitats que mantenen l'activitat, però sense arribar al nivell anterior a la pandèmia, destaca que gairebé el 77% de les respostes del districte d'Horta-Guinardó manifesten trobar-se en aquesta situació. En el cas de les entitats que han pogut mantenir els mateixos nivells d'activitat, destaquen les de Gràcia (30%) i les de Ciutat Vella (27%). Finalment, les entitats que han incrementat la seva activitat constitueixen gairebé un 18% a Sant Martí, districte on aquesta proporció és més elevada.

Segons **àmbits sectorials**, és en les entitats esportives, gent gran i culturals on hi ha una major proporció d'entitats aturades i gairebé aturades temporalment (entre un 25 i un 32%), àmbits que han experimentat una important incidència de l'actual situació de pandèmia (restriccions en el desenvolupament d'activitats presencials i/o entitats formades per persones considerades població de risc). També aquestes entitats destaquen per estar actives sense arribar a nivells d'abans de la pandèmia, de la mateixa manera que una proporció elevada de les veïnals o les religioses (entre un 61 i 68%). De les que han pogut mantenir el nivell d'activitat anterior a la

pandèmia, destaquen les de cooperació al desenvolupament i Pau, les de salut o enfocades a col·lectius amb discapacitat (entre 25 i 43%). També les entitats enfocades a col·lectius amb discapacitat i les de suport social i salut destaquen per estar actives a uns nivells superiors als anteriors a la pandèmia (entre un 24 i 42%). Per tant **són les entitats vinculades a l'atenció de persones més vulnerables, les que en temps de pandèmia més augmenten la seva activitat.**

Taula 3. Situació actual de l'entitat, segons forma jurídica (associació i altres entitats) (%)³

	Associació	Altres
L'entitat s'ha dissolt o està en vies de dissolució	*	*
L'entitat està aturada o gairebé aturada temporalment	16,28	21,02
L'entitat està activa sense arribar als nivells d'abans de la pandèmia	63,05	57,97
L'entitat està activa als mateixos nivells que abans de la pandèmia	9,75	11,13
L'entitat està activa i amb major volum que abans de la pandèmia	10,92	9,88
Total general	100,00	100,00

En fer el creuament segons **forma jurídica**, s'observa que les dades que presenten les associacions són molt similars a les de la resta d'entitats. On s'aprecia una major diferència és entre les entitats actives, sense arribar als nivells anteriors a la pandèmia, donat que en el cas de les associacions aquestes representen el 63% i en el cas de les altres entitats és lleugerament més elevat, assolint el 58%. Aquesta categoria és, en ambdós casos, la que agrupa una major proporció d'entitats.

3.2. Valoració de les mesures sanitàries

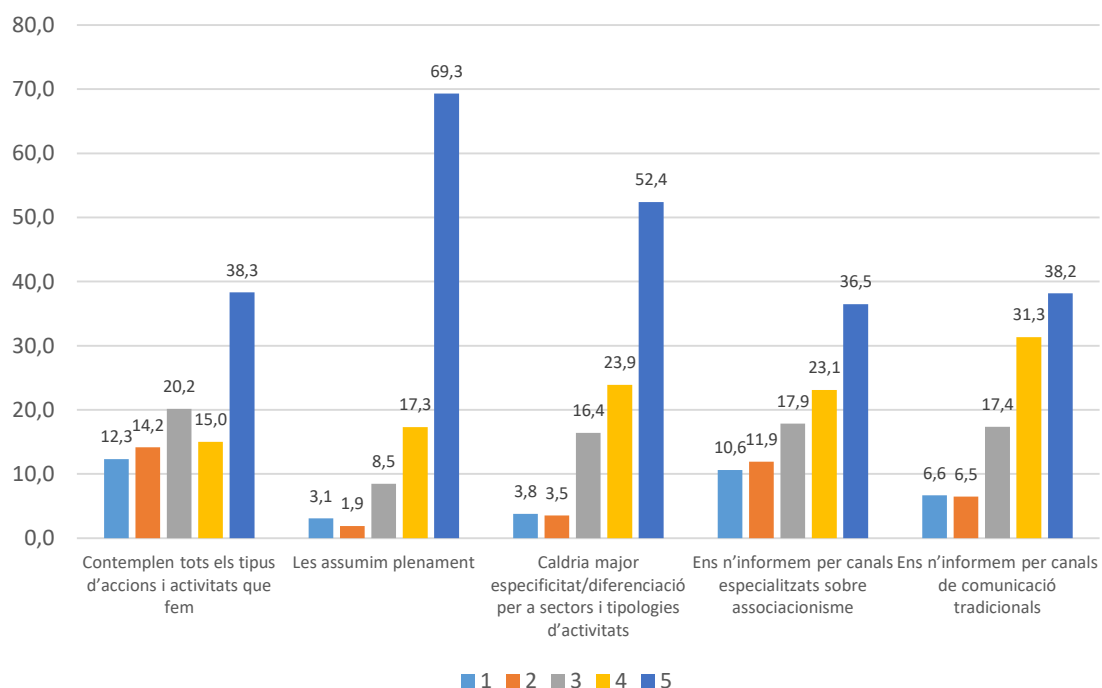
Les entitats de Barcelona assumeixen les mesures que van indicant les autoritats sanitàries tot i que es considera que caldria millorar les especificitats respecte la diversitat d'activitats que es realitzen des del sector associatiu. En relació a les actuacions per esmorteir els efectes de l'impacte econòmic i social, es considera que moltes d'aquestes línies de suport no integren les necessitats ni de les associacions ni de la resta d'entitats no lucratives.

³ En les taules amb dues variables, no es mostren els percentatges inferiors al 5%, per garantir el secret estadístic i/o pels possibles biaixos de la mostra.

Taula 4. Valoració de les diferents mesures que es van indicant des de les autoritats sanitàries per a controlar l'increment de casos positius de Covid-19 (mitjanes: 1 desacord – 5 acord)

	Mitjana
Contemplen tots els tipus d'accions i activitats que fem	3,53
Les assumim plenament	4,48
Caldria major especificitat/diferenciació per a sectors i tipologies d'activitats	4,18
Ens n'informem per canals especialitzats sobre associacionisme i les entitats no lucratives (Torre Jussana, Xarxanet, CRAJ, Coopolis, etc.)	3,63
Ens n'informem per canals de comunicació tradicionals (ràdio, televisió, premsa escrita)	3,88

Gràfic 2. Valoració de les diferents mesures que es van indicant des de les autoritats sanitàries per a controlar l'increment de casos positius de Covid-19 (percentatges: 1 desacord – 5 acord)

Les entitats enquestades **manifesten assumir plenament les mesures establertes per les autoritats sanitàries en el context de pandèmia** (69,3% hi estan totalment d'acord). De la mateixa manera, hi ha un grau d'acord elevat quan s'afirma que caldria una **major especificitat** o diferenciació d'aquestes mesures segons el sector o la tipologia de l'activitat (52,4%).

Seguint la línia d'aquesta **manca d'especificitat de les mesures** en relació a la realitat diversa de les entitats, cal apuntar que quan s'afirma que aquestes mesures contemplen tots els tipus d'accions i activitats, és un trobem un nivell més elevat de desacord (38,3% afirma estar-hi d'acord).

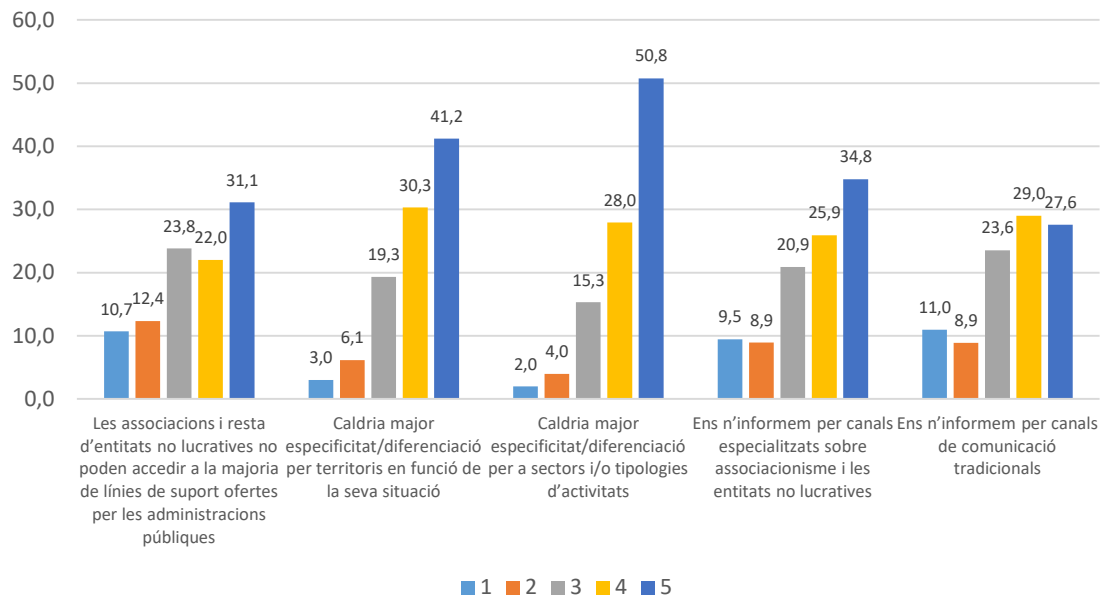
Pel que fa als **canals de comunicació** per on les entitats s'informen del desplegament de les mesures, destaca que el nivell d'acord és lleugerament més alt davant l'afirmació 'Ens n'informem per canals de comunicació tradicionals (ràdio, televisió, premsa escrita)' (38,2%) que davant l'afirmació. Ens n'informem per canals especialitzats sobre associacionisme i les entitats no lucratives (Torre Jussana, Xarxanet, CRAJ, Coopolis, etc.) (36,5%).

L'àmbit territorial d'actuació no presenta diferències significatives amb els resultats generals. Segons l'**àmbit sectorial**, s'observa que són les entitats de drets humans les que estan més d'acord davant l'afirmació 'contemplen tots els tipus d'accions i activitats que fem' (4,81). En el cas de l'afirmació 'les assumim plenament', són les de diversitat sexual i de gènere les que més d'acord es mostren (5). Quan es diu que 'caldría major especificitat/diferenciació per a sectors i tipologies d'activitats', les entitats gremials i de professionals mostren un major acord (4,73). Per últim, pel que fa als canals de comunicació, les que reben més informació a través dels canals específics per a l'associacionisme són les de drets humans (4,49), i les que reben aquesta informació per canals d'informació generals són les de cooperació al desenvolupament, solidaritat i pau (4,68).

Taula 5. Valoració de les actuacions que prenen les administracions públiques per a esmorteir l'impacte econòmic i social. (mitjanes: 1 desacord – 5 acord)

	Mitjana
Les associacions i resta d'entitats no lucratives no poden accedir a la majoria de línies de suport ofertes per les administracions públiques	3,50
Caldría major especificitat/diferenciació per territoris en funció de la seva situació	4,01
Caldría major especificitat/diferenciació per a sectors i tipologies d'activitats	4,22
Ens n'informem per canals especialitzats sobre associacionisme i les entitats no lucratives (Torre Jussana, Associa't, Xarxanet, CRAJ, Coopolis, etc.)	3,68
Ens n'informem per canals de comunicació tradicionals (radio, televisió, premsa escrita)	3,53

Gràfic 3. Valoració de les actuacions que prenen les administracions públiques per a esmorteir l'impacte econòmic i social. (percentatge: 1 desacord – 5 acord)

De nou, també en el cas de les **ajudes i mesures de suport** plantejades per les administracions públiques, hi ha un alt grau d'acord quan s'afirma que **caldria una major especificitat o diferenciació per a sectors i tipologies d'entitats** (50,8% hi esta d'acord). També mostren un important grau d'acord quan s'afirma que caldria major especificitat o diferenciació per territoris en funció de la seva situació (41,2%). Per contra, on es mostra un menor acord és quan s'afirma que les associacions i la resta d'entitats no lucratives no poden accedir a la majoria de línies de suport ofertes per les administracions públiques (31,1%).

En aquest cas, a **nivell d'informació** les entitats fan un ús lleugerament més intens dels canals especialitzats sobre el món associatiu (Torre Jussana, Associa't, Xarxanet, CRAJ, Coopolis, etc.) (34,8%) que dels canals de comunicació tradicionals, com la ràdio, la televisió o la premsa escrita (27,6%).

Segons **àmbit sectorial**, són les entitats de cooperació al desenvolupament les que estan més d'acord en l'afirmació 'les associacions i la resta d'entitats no lucratives no poden accedir a la majoria de línies de suport ofertes per les administracions' (4,46). Al seu torn, les de defensa i protecció animal són les que més consideren que 'caldria major especificitat/diferenciació per territoris en funció de la seva situació' (4,51). Quan s'afirma que caldria una major especificitat o diferenciació segons sectors, són les juvenils les que hi mostren un major acord (4,63). Pel que fa a la comunicació, el sector que més s'informa a través de canals especialitzats són el de drets humans (4,49) i el d'immigració (4,49), mentre que les entitats que més s'informen a través de canals tradicionals són les de cooperació al desenvolupament, solidaritat i pau (4,20).

4 | TIPOLOGIA D'ACTIVITATS

En aquest apartat realitzarem una anàlisi de les accions d'aquelles entitats que han indicat mantenir la seva activitat (no es troben dissoltes o en vies de dissolució).

4.1. Adaptació de les activitats a la conjuntura

Tres de cada quatre entitats de Barcelona que han mantingut la seva activitat, **continuen realitzant els seus projectes**, però **adaptant** a la nova realitat les activitats desplegades. L'adaptació a la conjuntura ha impulsat que un 60% de les entitats desplegui **noves accions i activitats** per fer front a la crisi i que un 36% iniciï noves relacions amb l'entorn de l'entitat.

Taula 6. Percentatges d'entitats actives segons tipologies d'activitats realitzades (%)

	Gens	Poc	Bastant	Molt	NS/NC	TOTAL
Seguim fent el que fèiem i com ho fèiem	16,73	37,19	30,23	10,06	5,74	100,00
Seguim amb els nostres projectes, però adaptats a la nova realitat	3,45	19,95	38,70	34,97	2,92	100,00
Realitzem noves accions i activitats per a fer front a la crisi	11,89	25,39	38,55	20,99	3,19	100,00
Hem iniciat noves relacions amb les entitats de l'entorn	23,10	35,64	24,81	10,66	5,80	100,00

La Taula 6 mostra en quina mesura les entitats han hagut d'adaptar la seva activitat a la nova situació. En un primer moment, s'observa que davant l'afirmació 'seguim fent el que fèiem i com ho fèiem' un 54% de les entitats manifesta que 'poc' (37%) o 'gens' (17%), mentre que un 40% afirma haver-ho assolit 'bastant' (30%) o 'molt' (10%).

Si tenim en compte els **àmbits territorials d'actuació** de les entitats, cal destacar que són les entitats amb activitat internacional les que han afirmat amb una proporció més elevada que poden seguir fent el que feien i com ho feien bastant (33%) o molt (17%). Segons **àmbit sectorial**, el 85% dels gremis i entitats professionals han pogut mantenir la seva activitat tal com la feien, ja sigui 'bastant' o 'molt'.

Per altra banda, **el 74% de les entitats que mantenen la seva activitat han hagut d'adaptar 'bastant' (39%) o 'molt' (35%) els seus projectes a la nova realitat**, mentre que un 23% els ha hagut d'adaptar 'poc' (20%) o 'gens' (3%).

Per **àmbit territorial d'actuació**, són les entitats amb activitat al conjunt de l'Estat espanyol les que, amb major mesura, han hagut d'adaptar 'bastant' (32%) o 'molt' (53%) les seves actuacions. El tractar-se d'entitats grans, amb una important distribució territorial en diversos territoris de

l'estat ha dificultat, possiblement, el manteniment de les activitats i la coordinació presencial, havent d'adaptar aquestes tasques a la nova realitat.

Moltes de les entitats han indicat que realitzen **noves activitats per a fer front a la crisi**. Concretament, un 60% afirma que ho fa 'bastant' (39%) o 'molt' (21%), mentre que un 37% assegura fer-ho 'poc' (25%) o 'gens' (12%).

En el cas de les entitats que realitzen noves actuacions, són les que actuen al conjunt de l'Estat les que ho han fet amb una major proporció (70%). Per àmbit temàtic, són les de suport social (90%) i les d'immigració (89%) les que amb una major proporció han desenvolupat noves activitats.

En darrer lloc, cal esmentar que l'actual situació ha propiciat 'poc' (36%) o 'gens' (23%) que s'hagin iniciat noves relacions amb entitats de l'entorn. En canvi, un 11% ha manifestat haver-ho fet 'bastant', i un 6% 'molt'.

Les entitats que tenen **àmbit d'actuació al barri o districte** són les que, amb una major proporció, han realitzat noves relacions amb les entitats de l'entorn (47%). Segons àmbit temàtic, la totalitat de les entitats de dones afirmen haver establert aquestes noves relacions amb altres entitats, ja sigui 'bastant' o 'molt'.

4.2. Digitalització de les activitats

Un dels aspectes que s'han evidenciat en relació a la conjuntura Covid-19 i les mesures de restricció sanitàries és la necessitat de l'impuls de la digitalització. Vegem com aquesta es desplega en les diferents activitats de les entitats.

Taula 7. Grau de digitalització de les activitats de les entitats (%)⁴

	Gens	Poc	Bastant	Molt	Ns/Nc	TOTAL
Comunicació amb la base social	4,96	15,85	38,55	38,18	2,47	100,00
Comunicació externa	3,54	20,19	33,01	39,82	3,43	100,00
Reunions de junta directiva, assemblees, comissions, etc.	3,14	17,78	32,70	44,30	2,08	100,00
Teletreball de les persones assalariades	31,75	13,17	20,05	23,23	11,79	100,00
Activitats i projectes que anteriorment eren presencials	15,26	26,22	32,74	23,18	2,61	100,00
Noves activitats i projectes	17,93	32,59	32,46	13,73	3,29	100,00
Treball col·laboratiu amb d'altres entitats i agents del territori o sector	17,75	29,58	31,26	17,43	3,99	100,00

⁴ Opcions de resposta originals: molt baix; baix; alt; molt alt. S'ha canviat les opcions de resposta en aquest document per facilitar la lectura i comparació amb l'anterior taula.

En la Taula 7 s'analitza el grau de digitalització de determinades activitats de les entitats. En aquest sentit, **els àmbits que han experimentat una major digitalització** han estat, per una banda, el de les **reunions de junta directiva, assemblees, comissions, etc.** en el qual un 44% d'entitats ha manifestat que ha experimentat un grau molt alt de digitalització, mentre un 33% afirma que aquesta digitalització ha estat alta. Per l'altra, el de la **comunicació externa**, el segon àmbit que ha experimentat un major grau de digitalització. En aquest cas, el 40% de les entitats ha manifestat experimentar una digitalització molt alta, i un 33% alta.

Per contra, és l'àrea de **noves activitats i projectes** la que experimentat un **menor procés de digitalització**. En aquest àmbit, el 51% de les entitats manifesten un grau de digitalització baix (33%) o molt baix (18%). També és baix el grau de digitalització del treball col·laboratiu amb d'altres entitats i agents del territori o sector, on un 47% dels casos ha manifestat que la digitalització d'aquestes activitats és baixa (30%) o molt baixa (18%).

Segons **àmbit territorial d'actuació**, les entitats internacionals són les que han digitalitzat amb una major proporció la comunicació amb la base social (91% ha indicat un grau alt o molt alt de digitalització). També han estat les internacionals les que han experimentat una digitalització més alta en la comunicació externa de l'entitat (86%), en el desplegament de noves activitats i projectes (63%) i en el treball col·laboratiu amb altres entitats (61%). Precisament, el caràcter internacional d'aquestes organitzacions ha propiciat, a causa de les restriccions en la mobilitat, una acceleració del seu procés de digitalització en els àmbits esmentats.

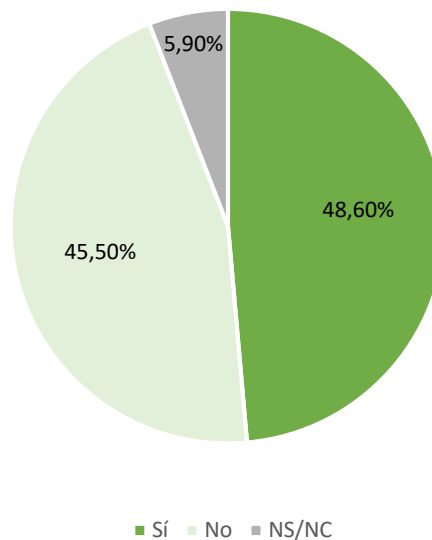
Segons **àmbit sectorial**, és destacable el fet que les entitats de gent gran (57%) i veïnals (55%) són les que en menor mesura han digitalitzat la seva comunicació amb la base social. Elements com la bretxa digital segons l'edat o capacitat d'accés, o el fet que es tracta d'entitats generalment d'àmbit local o de barri, propicien que aquesta digitalització hagi estat o bé més complicada o bé no tan necessària.

És especialment rellevant la baixa digitalització de les entitats de gent gran, que també són les que menys han digitalitzat la seva comunicació externa (41%), les reunions dels òrgans interns de l'entitat (51%) i les activitats que anteriorment eren presencials (37%).

5 | ECONOMIA DE LES ENTITATS

En aquest apartat es presenten les dades relacionades amb la situació econòmica de les entitats i l'impacte de la crisi en els recursos i la gestió d'aquests. De la mateixa manera, s'ha procurat determinar quines inversions s'han realitzat per a adequar el funcionament de l'entitat a la nova realitat.

Gràfic 4. Heu hagut de fer alguna inversió econòmica per a digitalitzar algun aspecte de l'entitat?

Taula 8. En cas afirmatiu, elements en els quals s'ha realitzat aquesta inversió econòmica (%)

	Entitats
Dispositius informàtics: pc's, webcam, tauletes, perifèrics, etc.	68,00
Dispositius mòbils (smartphone)	23,57
Connectivitat	34,42
Programari	15,93
Eines de comunicació (Videotrucades: zoom, jitsi, Teams, etc.)	79,70
Altres plataformes de connectivitat: mailing (mailchip o similar)	12,20
Plataformes per al treball en equip	17,77
Pàgina web o bloc	21,20
Obertura de perfils a xarxes socials	11,61
Digitalització activitats	43,64

Gairebé la meitat de les entitats enquestades (49%) han hagut de realitzar alguna inversió econòmica per a digitalitzar algun aspecte de l'entitat, mentre que el 46% no ha hagut de realitzar cap inversió per a la digitalització. La major proporció d'entitats que han hagut de realitzar alguna inversió en aquest aspecte són les que desenvolupen la seva actuació principal a l'Estat espanyol (72%), mentre que segons sector d'activitat han estat les que treballen en l'àmbit de les discapacitats les que amb una major proporció (85%) han realitzat inversions per a la seva digitalització.

Com s'observa a la Taula 8, els àmbits on s'ha realitzat inversió per a la digitalització tenen un pes desigual. Així doncs, el 80% de les entitats han manifestat haver realitzat inversió econòmica per a l'adquisició d'eines telemàtiques de comunicació, mentre que un 68% ha adquirit dispositius informàtics. Per contra, on menys entitats han realitzat inversió en la seva digitalització ha estat en l'obertura de perfils de xarxes socials (12%) i en l'adquisició d'altres plataformes de connectivitat (mailing: mailchimp o similar).

Taula 9. Accions sobre l'economia de l'entitat (%)

	Ja ho hem fet	Fer curt termini ⁵	Fer mig termini ⁶	No ho hem fet ⁷	Descartat	Ns/Nc	Procedeix	No procedeix
Retorn dels diners d'accions anul·lades	43,9	16,57	1,82	12,31	16,21	9,19	53,07	46,93
Reducció o fragmentació de les quotes d'associats	39,97	3,53	2,88	12,34	34,91	6,38	56,58	43,42
Augmentar els preus d'activitats de l'entitat	4,16	2,01	2,92	11,71	74,47	4,73	48,09	51,91
Realitzar noves accions-projectes per a la consecució de fons econòmics	20,22	20,42	19,23	21,81	13,15	5,16	81,70	18,30
Accions per a la captació de donacions econòmiques o materials	21,42	15,38	14,77	25	15,79	7,63	81,47	18,53
ERTO a a plantilla de treballadores	37,44	0,68	0	5,42	47,28	9,18	43,90	56,10
Negociació per a la reducció salarial o d'hores de la plantilla	11,94	2,82	2,34	15,89	54,75	12,26	41,29	58,71
Negociació amb proveïdors per reduir, fraccionar o aplaçar pagaments	18,75	6,67	4,39	20,13	39,98	10,08	51,76	48,24
Negociació per a reduir, fraccionar o aplaçar lloguer o hipoteca	29,42	9,02	2,81	11,98	33,04	13,73	40,88	59,12
Sol·licitud de crèdit a entitats bancàries	17,45	1,03	0	12,93	58,39	10,19	48,12	51,88
Sol·licitud d'ajudes/subvencions específiques per la COVID de l'Ajuntament de Barcelona	31,28	13,2	4,36	25,13	21,26	4,77	76,90	23,10
Sol·licitud d'ajudes/subvencions específiques per la COVID de la Generalitat	29,35	13,87	3,96	25,03	22,63	3,96	76,79	23,21
Dissoldre l'entitat o fusionar-se amb d'altres	0,45	1,4	0	14,7	75,9	3,94	52,21	47,79
Altres	6,85%	0,69%	1,80%	1,76%	4,00%	57,27	67,46	32,54

⁵ Curt termini: 1-4 mesos.

⁶ Mig termini: 5-12 mesos.

⁷ No ho hem fet però no ho descartem

En l'enquesta realitzada, s'ha proposat un llistat de possibles actuacions a realitzar relacionades amb diferents aspectes vinculats a **l'economia i el finançament**, per a determinar el grau d'adopció d'aquestes per part de les entitats. La taula s'estructura a partir de si les entitats han considerat que la pregunta era pertinent o no. La darrera columna 'No procedeix' indica el % d'entitats que consideren que aquesta pregunta no procedeix, ja sigui perquè no han anul·lat accions, no tenen quotes, plantilla, lloguer, etc. La penúltima columna 'Procedeix' indica el % d'entitats que han respost alguna altra opció i, per tant, que si que procedeix, encara que sigui no sap o no contesta.

Entre les respostes que *procedeixen*, cal destacar, en primer lloc, quines han estat les actuacions que amb més freqüència ja han estat adoptades per part de les entitats. S'observa que **el retorn dels diners d'accions previstes que s'han anul·lat**, ha estat l'actuació desenvolupada per una major proporció d'entitats (43,9%), seguit de la **reducció o fragmentació de les quotes de les persones associades** (40,0%), fer un **ERTO** a part o totalitat de la plantilla de treballadores (37,4%) i realitzar **sol·licituds d'ajudes/subvencions** específiques per la Covid19 de l'Ajuntament de Barcelona (31,3%).

És important tenir present que en curt o mitjà termini una alta proporció d'entitats pensen en **realitzar noves accions-projectes** per a la consecució de fons econòmics (39,7%) o per fer accions per a la captació de donacions econòmiques o materials (30,2%).

També una bona proporció destacable d'entitats no descarta fer sol·licituds d'ajudes/subvencions específiques per la COVID de l'Ajuntament de Barcelona (25,1%), i amb un 25% de les respostes respectivament: fer sol·licitud d'ajudes/subvencions específiques per la COVID de la Generalitat o accions per a la captació de donacions econòmiques o materials.

En darrer lloc, **la majoria d'entitats ha descartat dissoldre l'entitat o fusionar-se amb d'altres** (75,9%), augmentar els preus d'activitats de l'entitat (74,5%), fer una sol·licitud de crèdit a entitats bancàries (58,4%), fer una negociació per a la reducció salarial o d'hores de la plantilla de treballadores (54,8%) o fer un ERTO a part o totalitat de la plantilla de treballadores (47,3%).

Es pot observar, doncs, l'esforç de les entitats de Barcelona per tal d'evitar que els efectes de la crisi de la Covid-19 tinguin un impacte negatiu en el desenvolupament de les seves activitats i en el seu equip professional. Cal mencionar que l'augment dels preus de les activitats de les entitats, així com l'aplicació d'ERTOs, la negociació per la reducció salarial de la plantilla, la negociació amb proveïdors reduir o flexibilitzar el pagament, la sol·licitud de préstecs bancaris o la dissolució de l'entitat, entre altres, han estat mesures adoptades per proporcions d'entitats en general molt baixes. Tot i que, en el cas dels ERTOs, una proporció del 37%, ha hagut d'aplicar-ho a part o la totalitat de la plantilla.

En termes generals, com hem vist, la major part de les actuacions en l'àmbit econòmic es relacionen amb cercar mecanismes per augmentar ingressos o compensar les pèrdues (subvencions, noves activitats de captació de fons, etc.) com a alternatives a la reducció de la despesa, la reducció de la plantilla o l'increment dels preus o tarifes que han de pagar les persones usuàries o associades.

Segons **l'àmbit territorial**, les actuacions econòmiques que s'han realitzat amb més freqüència entre les entitats de barri i districte ha estat la reducció o fragmentació de les quotes de les

persones associades (30%). En cas de les entitats amb actuació a la ciutat de Barcelona, l'acció més realitzada ha estat sol·licitar ajudes i subvencions relacionades amb la Covid-19 a l'Ajuntament de Barcelona (33%), sent també l'acció realitzada per una major proporció d'entitats que actuen en el marc estatal (33%).

Segons **àmbit sectorial**, destaquen les entitats esportives com les que amb més freqüència (50%) han fet retorn dels diners d'accions que no s'han pogut realitzar. Han estat les comercials (78%) i també les esportives (54%) les que han optat amb major freqüència per la reducció o fragmentació de les quotes de persones associades. Les que més han apostat pel desenvolupament de noves actuacions per a recaptar fons han estat les que treballen en l'àmbit de la discapacitat (51%). Les de defensa i protecció dels animals han estat les que amb major freqüència han optat per campanyes específiques de recollida de fons (50%).

6 | PERSPECTIVES DE FUTUR I APRENTATGES

En els darrers apartats del qüestionari s'ha demanat a les entitats que expliquin quines són les seves perspectives de futur en relació a la visió de l'organització en un context post-crisi sanitària, així com quines són les fortaleses i els reptes accentuats en aquesta conjuntura. També s'han fet preguntes per recollir les seves demandes de suport des de Torre Jussana.

Taula 10. Previsions en relació al procés que viurà l'entitat quan finalitzi la crisi sanitària en els següents àmbits (%)

	Disminuirà	Es mantindrà com ara	Augmentarà lentament	Augmentarà ràpidament	Ns/Nc	Total
Volum de persones sòcies i voluntàries	23,82	34,72	33,19	4,08	4,19	100
Implicació de les persones en l'entitat	13,53	42,27	29,40	11,83	2,76	100
L'atenció i seguiment de les situacions personals de la base social de l'entitat i del veïnatge	8,51	36,02	29,39	9,13	16,95	100
Volum de projectes i activitats	14,41	24,51	45,48	13,54	1,84	100
Volum pressupostari	33,15	28,10	32,21	2,91	3,41	100
Presència comunicativa en les xarxes socials	4,00	41,58	35,08	16,65	2,48	100
Relacions amb les entitats del barri/districte i projectes conjunts	3,37	43,01	33,71	12,86	7,05	100

En els diferents àmbits plantejats a la Taula 10, la perspectiva de la majoria d'entitats és que es mantindran igual o que milloraran una vegada superada la crisi sanitària. El volum de projectes i activitats és l'àmbit on les previsions són més optimistes, especialment pel fet de poder trobar-se presencialment amb certa normalitat. **Concretament, el 59% de les entitats pronostica que una vegada acabada la crisi sanitària el volum de projectes i activitats augmentarà**, sigui lentament (45%) o ràpidament (14%). **Per contra, és en la previsió de volum pressupostari on es tenen pitjors perspectives**, donat que un 33% de les entitats preveu que disminuirà, mentre un 28% considera que es mantindrà igual que ara.

Pel que fa al volum de **persones sòcies i voluntàries**, gairebé el 35% considera que es mantindrà igual, mentre un 37% manifesta que augmentarà lentament (33%) o ràpidament (4%). De manera similar, també la major proporció d'entitats especifica que **la implicació de les persones en l'entitat es mantindrà igual** (42%), sent un 41% les que consideren que millorarà, ja sigui lentament (29%) o ràpidament (12%).

L'atenció i seguiment de les situacions personals de la base social de l'entitat i del veïnatge també es preveu que es mantingui (36%) o que millori lentament (29%) o, en menys casos, ràpidament (9%).

D'altra banda, sembla que en una proporció elevada de casos (46%) no es preveuen canvis substancials en la presència comunicativa a les xarxes socials, i només un 4% considera que la

seva presència disminuirà. A més, un 35% preveu que aquesta augmenti lentament, i un 17% que ho farà ràpidament.

Xifres similars es poden observar en l'últim àmbit, el de les relacions amb les entitats del barri/districte i projectes conjunts. En aquest darrer cas, el 43% considera que es mantindran igual, un 34% que augmentaran lentament i el 13% que aquest augment serà ràpid.

El creuament segons àmbit territorial d'actuació no presenta diferències excessivament remarcables. En el cas de les entitats segons el seu **àmbit sectorial**, es pot destacar que el 74% de les entitats de l'àmbit de la comunicació preveuen un increment del volum de persones sòcies i/o voluntàries, mentre que la totalitat de les entitats polítiques i sindicals pronostiquen un augment de la implicació de les persones de l'entitat.

Per la seva banda, és destacable que el 91% de les entitats de promoció de la ciutadania activa preveuen un augment de l'atenció i seguiment de les situacions personals de la base social i del veïnat de l'entitat.

*Taula 11. Fortaleses de l'entitat detectades o accentuades durant el període de crisi.
Resposta múltiple (%)*

	Entitats
Digitalització de l'entitat	37,36
Millora de la cohesió interna de l'entitat	19,23
Capacitat d'adaptació i reactivació de l'activitat	15,11
Cap millora	7,97
Millora del seguiment i suport a la base social	6,87
Ampliació de la xarxa amb altres entitats i agents del territori	6,59
Reforçament de la difusió de l'entitat	3,85
Increment de la referencialitat de l'entitat en el seu àmbit d'actuació	2,75
Desenvolupament de nous projectes	2,20
Millora de la tasca de voluntariat	1,92
Optimització o increment de recursos	1,37
Reformulació de les prioritats	1,37
Altres	5,22
Ns/Nc	1,92

En les taules 11, 12 i 13 s'han sistematitzat les aportacions, realitzades en format de resposta de text obert, en una categorització que permet obtenir una visió general dels principals elements que les entitats han volgut destacar. Al tractar-se d'una resposta oberta, en alguns casos les entitats han mencionat més d'una temàtica. Per tal de no perdre cap aportació, aquestes preguntes han estat operativitzades com a resposta múltiple, de tal manera que cada temàtica tractada ha estat recollida en la categoria corresponent.

En la Taula 11, s'han agrupat en categories les aportacions realitzades per 364 entitats, per a determinar els principals elements en els quals consideren que s'han vist **enfortides** durant el

període de crisi sanitària. Així doncs, s'observa que la **digitalització** de l'entitat és, amb diferència, l'aspecte més destacat en aquest sentit, donat que un 37% de les respostes l'han mencionat com un element que s'ha enfortit al llarg dels darrers mesos. Trobem també, com la **millora de la cohesió interna** de l'entitat (19%) o la **capacitat d'adaptació i reactivació de l'entitat** (15%) són dinàmiques que s'han volgut assenyalar en reiterades ocasions.

'Hi ha dinàmiques que hem hagut d'adaptar a la nova situació i hem descobert que són més pràctiques i les continuarem utilitzant.'

'Guanyarem eficiència, amb teletreball i restriccions es prioritzen accions i es milloren processos.'

'En el lligam entre els membres per haver passat junts i compartint tota aquesta situació. Més xarxa, més comunicació i interacció amb els socis. Més força de l'associacionisme.'

Recull de respostes extretes de la pregunta A9 del qüestionari

És també destacable que en un 8% de les entitat, apunta que la nova situació no ha aportat cap millora en el funcionament de l'entitat.

'Després de l'aturada en res. Costarà tornar a arrencar en normalitat.'

Recull de respostes extretes de la pregunta A9 del qüestionari

**Taula 12. Reptes de l'entitat detectades o accentuades durant el període de crisi.
Resposta múltiple (%)**

	Entitats
Impacte econòmic	30,85
Reducció de les persones vinculades a l'entitat	21,76
Dificultats per establir o mantenir vincles amb la base social	16,25
No es detecten febleses	8,82
Reducció o eliminació de les activitats presencials	8,54
Desgast de les persones que formen part de l'entitat	8,26
Dificultats en la represa de l'activitat	6,89
Disminució de la cohesió interna de l'entitat	3,86
Bretxa digital	2,20
Impacte general	2,20
Conseqüències psicològiques	1,10
Manca d'espais pel desenvolupament de l'activitat	1,10
Reducció de la xarxa amb altres entitats	1,10
Reducció de la confiança amb les institucions	0,83
Incertesa	0,28
Altres	2,48
Ns/Nc	1,38

En el cas dels **reptes**, han estat recollides un total de 363 respostes que també hem agrupat en les diverses categories que es mostren a la Taula 12. Destaquen les relacionades amb les **dificultats econòmiques** accentuades o derivades de l'actual situació de crisi sanitària. Gairebé el 31% de les entitats manifesten haver experimentat un impacte en l'àmbit econòmic. Per altra banda, el 22% de les respostes manifesten la **reducció de les persones vinculades** a l'entitat com una problemàtica que ja s'ha donat, o bé que preveuen que es produeixi en els pròxims mesos. Aquest fet, tal com es manifesta en diversos comentaris, està estretament vinculat a la **reducció de l'activitat** i a la **incertesa** que, quan aquesta es repregui, es reincorporin totes les persones anteriorment vinculades a l'entitat, ja siguin persones associades, voluntàries, usuàries, etc.

En tercer lloc, cal mencionar que un 16% de les entitats també han indicat dificultats per **establir o mantenir vincles amb la base social**. La reducció de l'activitat i la coordinació presencial han dificultat, en alguns casos, poder mantenir una vinculació fluida entre l'entitat i la seva base (persones associades, voluntàries o usuàries) i entre l'entitat i el seu entorn territorial (barri, districte, etc.).

'Creiem que la crisi econòmica que comportarà la crisi sanitària suposarà una disminució de finançament públic i per tant podrem engegar menys projectes.'

'Econòmicament estem patint molt i hem perdut molts alumnes. Costarà tornar a situar-nos al nivell d'abans de la crisi.'

'Les persones no associades que abans s'apropaven a l'entitat, costarà tornar-les a tenir com a usuàries.'

'Relació amb la base social, amb les entitats. Les persones joves són dels sectors de persones més afectades per la precarietat, atur, incertesa laboral, etc. i això dificulta l'organització i participació.'

Recull de respostes extretes de la pregunta A9 del qüestionari

Un 9% de les entitats no han mencionat febleses associades a l'actual situació sanitària.

'En res; en sortirem reforçats.'

'Esperem que no disminueixi la nostra aportació a un món millor.'

Recull de respostes extretes de la pregunta A9 del qüestionari

Taula 13. Demandes de suport a Torre Jussana. Resposta múltiple (%)

	Entitats
Suport gestió econòmica / accés a subvencions directes	23,72
Formació i assessoria tècnica per a entitats	21,86
No es demana suport específic	16,28
Suport en la difusió de la tasca de les entitats	10,23
Assessoria noves tecnologies	8,37
Informació restriccions Covid i adaptació a aquestes	7,91
Facilitar contacte entre entitats i administracions	4,65
Facilitar contacte i coordinació entre entitats	4,65
Espai de compartició d'idees, experiències i coneixements	2,79
Facilitar accés a espais i equipaments	2,79
Suport en el desenvolupament de l'activitat	2,79
Defensar els interessos del teixit associatiu	1,86
Increment de la base social	1,40
Sense relació amb Torre Jussana	1,40
Altres	5,12
Ns/Nc	5,58

Les darreres dades de l'enquesta són les vinculades a les **demandes de suport de les entitats a Torre Jussana**, pregunta que ha recollit un total de 215 respostes. S'observa que la major proporció de demandes es relaciona amb el suport en la **gestió econòmica** o l'**accés a subvencions directes** (24%), un aspecte, l'econòmic, que com ja s'ha vist a la Taula 12 genera força preocupació entre les entitats que han donat resposta a l'enquesta.

Amb xifres similars, gairebé el 22% de les entitats demanen **formació i assessorament tècnic en àmbits diversos** (gestió de l'entitat, enfortiment i ampliació de la base social, comunicació, etc.). Al voltant d'un 8% demana realitzar **formacions o rebre assessorament vinculat amb l'ús de les noves tecnologies**, una categoria que s'ha analitzat de manera independent, per tal de recollir les necessitats específiques vinculades amb les noves tecnologies en un context on l'increment del seu ús ha estat destacable.

*'Assessorament en
...més especialitzat en el nostre tipus d'activitat.'*

'... vincle amb altres entitats, formació en adaptació a les noves necessitats emergents.'

'la contractació de plataformes per fer vídeo-reunions i d'altres aplicatius.'

'Assessorament a associats per accedir a les subvencions, ajudant en el tràmit.'

Recull de respostes extretes de la pregunta A9 del qüestionari

Per acabar, és necessari mencionar que el 16% de les respostes no demanden cap suport específic a Torre Jussana, per motius diversos: desconeixement del servei, manca de necessitats que puguin ser resoltes des de Torre Jussana, percepció que les activitats i ajudes desplegades són suficients, etc.

‘De moment creiem que Torre Jussana no pot fer res, ja que el principal problema es el mantenir els locals d’assaig tancats i les activitat culturals aturades.’

‘De moment no es necessari cap suport.’

‘El que ja ens dona. Sempre hi són quan els necessitem i ens ajuden molt. La majoria de les persones que participem a les entitats de cultura popular necessitem aquest suport per temes legals, d’informació, d’economia... Estem molt agraïts.’

Recull de respostes extretes de la pregunta A9 del qüestionari

7 | PER RESUMIR I CONCLoure

A partir de l'anàlisi de les respostes a la 2a enquesta sobre l'impacte de la crisi Covid-19 en les entitats de Barcelona hem pogut veure quina és l'evolució i quines són les perspectives de futur de les entitats.

- Les entitats de Barcelona, tot i l'afectació de la crisi sanitària, comencen a reprendre i incrementar les seves activitats. En el mes de maig, el 43% de les entitats havien aturat parcial o totalment les seves activitats, aquest percentatge al mes de desembre es redueix fins el 16%. Tot i que en termes generals, més d'un 55% d'entitats han reduït la seva activitat respecte a la situació abans de la pandèmia.
- Les entitats de Barcelona assumeixen les mesures que van indicant les autoritats sanitàries tot i que es considera que caldria millorar les especificitats respecte la diversitat d'activitats que es realitzen en el sector associatiu.
- En relació a les actuacions per esmorteir els efectes de l'impacte econòmic i social, es considera que moltes d'aquestes línies de suport no integren les necessitats ni de les associacions ni de la resta d'entitats no lucratives.
- Tres de cada quatre entitats de Barcelona que han mantingut la seva activitat, continuen realitzant els seus projectes, però adaptant a la nova realitat les activitats desplegades.
- L'adaptació a la conjuntura ha impulsat que un 60% de les entitats desplegui noves accions i activitats per fer front a la crisi i que un 36% iniciï noves relacions amb l'entorn de l'entitat.
- La digitalització de les entitats s'ha impulsat d'una forma molt elevada en la comunicació interna de les entitats, però també ha estat elevada per a la comunicació externa.
- Més del 40% de les entitats han fet inversions en l'àmbit de la digitalització, sobretot en dispositius i eines de comunicació.
- Les entitats han desplegat diferents mecanismes per tal d'evitar que els efectes de la crisi tinguin un impacte negatiu en la seva economia: retorn dels diners d'accions que s'han anul·lat (44%), reduir o fragmentar l'import de les quotes o dels preus de les seves activitats (40%), sol·licitar subvencions a les diferents Administracions públiques (30%), negociar lloguer (30%).

- Destacant-se que la majoria d'entitats ha descartat desplegar accions com: dissoldre l'entitat o fusionar-se amb d'altres (76%), augmentar el preu de les activitats (75%), demanar crèdit bancari (58%), actuacions laborals: negociacions reduccions salarials (55%) o ERTOS (47%)
- Les perspectives de futur per a la majoria d'entitats és que es mantindran igual o que milloraran una vegada superada la crisi sanitària, destacant que el volum de projectes i activitats és l'àmbit on les previsions són més optimistes.
- Entre les principals fortaleses de les entitats es destaca la digitalització, la millora de la cohesió interna de l'entitat i la capacitat d'adaptació i reactivació de l'activitat.
- Entre els principals reptes es destaca per sobre tots l'impacte econòmic, però també els vinculats amb les persones: reducció de persones vinculades a les entitats i dificultats per establir o mantenir vincles amb la base social en aquests temps d'incertesa.

8 | ANNEXOS

Annex 1. Perfil de les entitats

El perfil de les entitats que han donat resposta a l'enquesta permet observar quina és la distribució d'aquestes segons forma jurídica, àmbit temàtic o territori d'actuació, fet que ens ofereix informació sobre els perfils d'entitats que han participat en el qüestionari.

Taula 1. Forma jurídica de l'entitat

	%	Mostra ponderada	Mostra no ponderada
Associació	67,19	3676	269
Fundació	8,82	483	34
Cooperativa	3,45	189	14
Federació-Confederació	7,65	149	28
Club Esportiu	7,46	408	30
Gremi	0,56	31	2
Col·legi professional	0,51	28	2
Altres	4,37	196	15
Total	100,00	5428	394

A la Taula 1, s'observa que més del 67% de les entitats sense ànim de lucre que han pres part de l'enquesta són associacions. Malgrat doncs, que la proporció d'altres tipologies d'entitats és més baixa, s'observa presència d'una important diversitat de formes jurídiques: fundacions (9%), federacions-confederacions (8%), clubs esportius (7%), cooperatives (3%), gremis i col·legis professionals (0,6% i 0,5% respectivament). Per altra banda, hi ha entitats que s'han identificat com a assemblees, casals o equipaments de barri, entitat religiosa, etc. que han estat agrupades en la categoria 'altres' (4%).

Taula 2. Àmbit sectorial principal

	Total
Comerç	2,00
Comunicació	1,12
Cooperació al desenvolupament, Solidaritat i Pau	3,17
Culturals	27,52
Defensa i protecció dels animals	0,59
Discapacitats	5,82
Diversitat sexual i de gènere	0,73
Dones	1,61
Drets Humans	1,78
Ecologistes i medi-ambientals	2,16
Economia social	1,17
Educació i formació	8,18

Esportives	10,41
Gent gran	2,51
Gremis i professionals	1,90
Immigració	2,10
Juvenils	3,38
Polítiques i sindicals	0,29
Promoció de la ciutadania activa	2,36
Religioses	3,45
Salut	6,20
Suport social	5,75
Veïnals	5,80
Total	100,00

La Taula 2 ens mostra una alta diversificació dels àmbits d'actuació de les entitats. Podem trobar entitats de 23 àmbits temàtics diferents, de les quals proporcionalment destaquen les culturals, que representen el 28% del total, i les esportives que constitueixen al voltant del 10%. En la resta de casos, les proporcions oscil·len entre el 0,30% (polítiques i sindicals) i el 8% (educació i formació).

Taula 3. Districte de la seu

	Total
Ciutat Vella	15,79
Eixample	16,90
Sants-Montjuïc	11,55
Les Corts	5,07
Sarrià-Sant Gervasi	7,86
Gràcia	9,56
Horta-Guinardó	7,18
Nou Barris	6,77
Sant Andreu	7,44
Sant Martí	11,88
Total	100,00

L'Eixample és el districte que concentra una major proporció de les entitats, gairebé el 17% del total que ha respost l'enquesta, una xifra similar a la del districte de Ciutat Vella (16%). Per contra, els districtes que compten amb menys seus d'entitats són Les Corts (5%) i Nou Barris (7%).

Taula 4. Àmbit territorial d'actuació

	Total
Barri	19,65
Districte	8,86
Barcelona ciutat	26,47
Catalunya	29,78
Estat espanyol	5,64
Internacional	9,60
Total	100,00

La ubicació de la seu de l'entitat no sempre coincideix amb l'àmbit d'actuació d'aquesta. S'observa a la Taula 4 que gairebé el 30% de les entitats enquestades té el conjunt de Catalunya com a àmbit territorial d'actuació, mentre que una proporció similar (26%) actua en el conjunt de la ciutat de Barcelona. També existeix una proporció elevada, de gairebé el 20%, d'entitats amb perspectiva exclusivament de barri. Són les entitats que actuen al conjunt de l'estat espanyol les que constitueixen un volum menor (6%)

Annex 2. Comparativa de la població real d'entitats amb la mostra utilitzada. Total i Percentatges

Districte	Població (N)	% Població	% mostra pond.	% mostra no pond.	Mostra (n) no pond.
Ciutat Vella	856	15,8%	15,8%	14,2%	56
Eixample	916	16,9%	16,9%	15,2%	60
Gràcia	518	9,5%	9,5%	8,4%	33
Horta-Guinardó	389	7,2%	7,2%	10,9%	43
Les Corts	275	5,1%	5,1%	6,1%	24
Nou Barris	367	6,8%	6,8%	7,4%	29
Sant Andreu	403	7,4%	7,4%	8,9%	35
Sant Martí	644	11,9%	11,9%	10,2%	40
Sants-Montjuïc	626	11,5%	11,5%	9,9%	39
Sarrià-Sant Gervasi	426	7,8%	7,8%	8,6%	34
(en blanc)	8	0,1%	0,1%	0,3%	1
Total general	5428	100,0%	100,0%	100,0%	394